

Dolenčeva gozdna železnica na Praprotnem

Franc Dolenc iz Stare Loke, tudi lastnik gozdov na južni strani 805 metrov visokega Hrastnika, je postavil na levem bregu Selske Sore takoj onstran mostu čez reko žago venecianko. Poklicni žagar je tam razžagoval hlode v deske. Za enostaven dovoz hlodov k žagi je dal Dolenc napraviti ozkotirno gozdno železnico. Od žage je bila speljana po dobro uravnani terasi najprej skoraj na ravnem, nato pa rahlo malo navkreber nad reko. Na lesene prage so položili železne tračnice. Še danes je po nekdanji lepo speljani progi ozka gozdna cesta. Železnica je bila dolga okoli 800 metrov in speljana do razširjene ploščadi nad krajem, kjer se Selska Sora približa in zajeda v južni rob Hrastnika. Brežino so utrdili z močnimi hrastovimi piloti in velikimi apnenčevimi bloki in kosí, ki so jih pripeljali iz Kokre, kjer je imel Dolenc tudi gozdove in so delali gozdno cesto. Ploščad na koncu železnice je sedaj v precejšnji meri zasuta z odtrganim pobočnim gruščem.

Železnica je bila brez lokomotive. Imela je štiri vagone, dolge po okoli štiri metre in prirejene za prevoz hlodov. Ročno so jo upravljali gozdni delavci. Od žage proti nakladišču na koncu proge in na vmesna mesta so delavci od žage potiskali vagone rahlo navkreber. Od prvega nakladališča oziroma zadnje postaje proti žagi pa je bilo treba zavirati. Z dolgimi zavirači iz svežega trdega lesa so pritiskali na zadnja kolesa zadnjega vagona in usmerjali hitrost.

Železnice se še dobro spominja Duševčev ata, Vincenc Dolenc s Praprotna h. št. 18, rojen leta 1917. Ne spominja pa se, kdaj je začela »voziti« hlode Dolenčeva gozdna železnica k žagi ob Selski Sori. Bilo pa je to nekje pri koncu dvajsetih ali v začetku tridesetih let minulega stoletja, bila pa je prva in edina gozdna železnica na loškem ozemlju. Po tej železnici so spravljali hlode na žago menda še nekaj časa po drugi svetovni vojni.